

עין משפט
ג' רג

אלו נערות פרק שלישי כתובות

מסורת הש"ס

(א) ופסוקים... (ב) ופסוקים... (ג) ופסוקים... (ד) ופסוקים... (ה) ופסוקים... (ו) ופסוקים... (ז) ופסוקים... (ח) ופסוקים... (ט) ופסוקים... (י) ופסוקים... (יא) ופסוקים... (יב) ופסוקים... (יג) ופסוקים... (יד) ופסוקים... (טו) ופסוקים... (טז) ופסוקים... (יז) ופסוקים... (יח) ופסוקים... (יט) ופסוקים... (כ) ופסוקים... (כא) ופסוקים... (כב) ופסוקים... (כג) ופסוקים... (כד) ופסוקים... (כה) ופסוקים... (כו) ופסוקים... (כז) ופסוקים... (כח) ופסוקים... (כט) ופסוקים... (ל) ופסוקים...

נדבוס. יסורין: ולא שני לך כו'. יסורי המלכות הכאה שאין לה קצבה היא אבל מלקות יש לה קצבה ארבעים: הניחא לרבנן דאמרי כסנהדרין כאלו הן הנשפטים (עט). נתכוון להרוג את זה והרג את זה חייב והאי ונתת נפש ממש קאמר אית לן למירק וזקומי קרא בשמיהו כי ולמיילך דלע"ג דליכא התראה ליה עבדי

דלמא מלקות חמור דאמר רב אילמלי נגדוה להנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא א"ל רב סמא בריה דרב אסי לרב אשי ואמרי לה רב סמא בריה דרב אשי לרב אשי ולא שני לך בין הכאה שיש לה קצבה להכאה שאין לה קצבה מתקוף לה רב יעקב מנהר פקוד הניחא לרבנן דאמרי נפש ממש אלא לרבי דאמר רבמון מאי איכא למימר אלא אמר רב יעקב מנהר פקוד משמיה דרבא מרבא יאם יקום והתהלך בחוץ על משעתו ונקח המכה וכו' תעלה על דעתך שזה מוהלך בשוק וזה נהרג *אלא מלמד מית שבתו יתן ורפא ורפא היכי דמי אי דלא אתרו ביה אמאי מיקטיל אלא שפיטא דאתרו ביה ומותרה לדבר חמור מותרה לדבר הקל ואמר רחמנא שבתו יתן ורפא ירפא מתקוף לה רב אשי ממאי דמותרה לדבר חמור הוי מותרה לדבר הקל דלמא חמורה דלמא מלקות חמור דאמר רב אילמלי נגדוה להנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא א"ל רב סמא בריה דרב אסי לרב אשי ואמרי לה רב סמא בריה דרב אשי לרב אשי ולא שני לך בין הכאה שיש לה קצבה להכאה שאין לה קצבה מתקוף לה רב מרי ממאי דבמזיד ונקח מקטלא דלמא בשוגג ונקח מגלות קשיא: ריש לקיש אמר הא מני רבי מאיר אפי' בתו נמי וכו' תימא ר' מאיר לוקח ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה ולא והתניא גנב וטבח כשבת גנב וטבח לעבודת כוכבים גנב שור הנסקל וטבחו =משלם תשלומי ארבעה וחמשה דברי רבי מאיר וחכמים פוטריין הא איתמר עלה אמר רבי יעקב א"ר יוחנן ואמרי לה אמר רבי ירמיה אמר ר' שמעון בן לקיש ר' אבין ורבי אילעא וכל חבורתא משמיה דרבי יוחנן אמרי: בטובח על ידי אחר וכי זה חוטא וזה מתחייב אמר רבא אמר רחמנא יטובחו או מכרו ידמה בטובה על ידי אחר אף טביחה על ידי אחר דבי רבי ישמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח =מתקוף לה מר זוטרא מי איכא מידי דאילו עבר איהו לא מיחייב ועביד שליח ומחייב איהו לאו משום דלא מיחייב =אלא משום דקם ליה בדרכה מנייה אי בטובה על ידי אחר מאי מעמיהו דרבנן דפטורי =מאן וחכמים

ודלמא מלקות חמור. הוה מני לשנוי מסתברא מיתה חמורה שכן יקנה, לנאשי עיר הנידמה כדאמרי' בפ"ד מיתות (פסוקים ל): אילמלי נגדוה להנניה מישאל ועזריה הוו פלחי ציצטא. מינה מנח לן (א) דהא אמרי' בהרואה (ג' גרסא סא): כשהולאו את ר"ע אמר כל ימי הייתי מלעטר על פסוק זה אימתי יבא לידי ואקיימנו בכל נפשך אלמא משמע דככל נפשך מיירי אפי' הו' מייקרין את האדם ניסורין קטין דומיא דר' עקיבא שהיו מסקין צביו צמסקין בחל וכו' ש' לנגדי ואורי"ת דאותו זלם לא היה עובד כוכבים ממש אלא היה עשוי לכבוד המלך ואלע"פ היה בו קידוש השם ולכן מסרו עלמין למיתה והיינו דכתיב (דניאל ג) לא להלך לית אן פלחין וללם דהבא די אקמת לא נסגוד משמע שהללם לא היה מופס כאלהות ומיהו פלחו ללמא משמע שהללם היה עובד כוכבים ממש

על משעתו. מתרגמין על כוונתו. שנתפס לנמרי ונטקן על סו' (פסוקים ל): וכו' רבי העלה על דעת שזה מוהלך בשוק כו'. למה לי למימר וקח המכה מיתה (עט). שחובטין אותו. לא אמריה למיתה חובטין את המכה שלא יבא עד שנראה אם ימות אם לא. למה ליה וקח המכה. דמשמע לנסיקוס וקח. מכלל דעד השתא טעם הוא (עט). דאמר לוקח ומשלם. נמסכת ממת (ד) מעדים אף כולטו שייב כחבירו מתחם וזו ומלא זוממין. לוקח ומשלם. שלא הסתפק ליה מיתא מכלל ליה פסולתין (ב"ר טו). וכו' זה חוטא וזה מתחייב. וכו' שלם חטא ושלם חטא. וכו' ואלו קטילין דלן שלם דלבר עבירה (ב"ר טו). מה מכירה על ידי אחר. למה מתקיימת אלא על ידי אחר. הגג מוכר והולקח לוקח אף טביחה על ידי אחר. אפילו טבחא שלם מתחייב כגג כפולין ד' וכו' (פסוקים ל).

תורה אור השלם
1. אם יקום והתהלך בחוץ על משעתו ונקח המכה רק שבתו יתן ורפא ורפא:
שמות כא טז
2. כי יגנב איש שור או שיה וטבחיו או טבחיו חמשה קקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השקר
שמות כא לו

גליון הש"ס
תוס' ד"ה גנב וכו' נאמר סתמים בראש ע"י ומיני דף על ע"ה תוס' ד"ה (בענין הקדמה) אפי':

הגרות הב"ח
(א) תוס' ד"ה אלמלי כו' מנח לן ועוד דהא:

על משעתו. כדמתרגמין על כוונתו ששכז לכחו ולאיתנו הראשון: אלא מלמד שחובטין אותו. לא לאמר מקרא זה אלא ללמדך דהיכא דהכחו ולא מת וגפיל למשכח יבשבו את המכה והוא כנית האסורין עד שנראה אם יקום והתהלך בחוץ אז ונקח המכה מכלל דעד השתא לא ילא מידי נית דין אלא נכש: ואי מיית קטלינן ליה. יתן דלמרת מוכשין כגג דאי מיית יתן קטלינן ליה ליה לאו לאו לקטלא למאי חכשין ליה: לדבר חמור. מיתה: לדבר הקל. מלקות דלא יוסף דחובל ולא מת: ואמר רחמנא. ליהיב דלא מת דליכא ממון ומלקות ידון כממון דכתיב: שבתו יתן קח דהאי והכא איש את רעהו כמזיד קח משתעי והאי ונקח דילפינן מיניה חכשה וקח מקטלא קאמר דמשמע מינה דאי מיית קטלינן ליה ועל כרחין בהתרו זו: דלמא בשוגג משתעי ולא התרו בו והבישה לאו לקטלא וקח נמי לא מקטלא אלא מגלות דעבי מלקט וחכשה דילפינן מינה לגלות קאמר ומשום הכי כי נקח מגלות ישלם ממון אבל היכא דאתרו ביה אימא לך דכי לא מיית לוקח ואינו משלם: ריש לקיש מהמר אשיניא דרומיא דרמינן כריש שמעתין (א): מתני' דמסות ארבעות: הא מני. מתניתין דקתייב נא על אמותו עתק קנס ר"מ היא דאמר לעילוי לוקח ומשלם שלא הסם המכירו ליה מכות מביאו ליה תשלומין: אפי' כחו נמי. דמיקטיל עלה לישלם דהא לא סבירא ליה לר"מ דפטור משום דרבה מיניה ואמאי תנן מתני' ההא על בתו פטור מן הקנס: ועבד כשכס. איכא חיוב מיתה וכן לעבודת כוכבים: שור הנסקל. לקמן (לר). פריך הא לא שוה מדי: בטובה על ידי אחר. הגג כוה לשלוחו לשחוט: וכו'. שלם חוטא ושלם חטא. וכו' דלכרעה וחמשה והא קיימא לן בקדושין (מ): און שלם לדבר עבירה:

דלמא מלקות חמור דאמר רב אילמלי נגדוה להנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא א"ל רב סמא בריה דרב אסי לרב אשי ואמרי לה רב סמא בריה דרב אשי לרב אשי ולא שני לך בין הכאה שיש לה קצבה להכאה שאין לה קצבה מתקוף לה רב יעקב מנהר פקוד הניחא לרבנן דאמרי נפש ממש אלא לרבי דאמר רבמון מאי איכא למימר אלא אמר רב יעקב מנהר פקוד משמיה דרבא מרבא יאם יקום והתהלך בחוץ על משעתו ונקח המכה וכו' תעלה על דעתך שזה מוהלך בשוק וזה נהרג *אלא מלמד מית שבתו יתן ורפא ורפא היכי דמי אי דלא אתרו ביה אמאי מיקטיל אלא שפיטא דאתרו ביה ומותרה לדבר חמור מותרה לדבר הקל ואמר רחמנא שבתו יתן ורפא ירפא מתקוף לה רב אשי ממאי דמותרה לדבר חמור הוי מותרה לדבר הקל דלמא חמורה דלמא מלקות חמור דאמר רב אילמלי נגדוה להנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא א"ל רב סמא בריה דרב אסי לרב אשי ואמרי לה רב סמא בריה דרב אשי לרב אשי ולא שני לך בין הכאה שיש לה קצבה להכאה שאין לה קצבה מתקוף לה רב מרי ממאי דבמזיד ונקח מקטלא דלמא בשוגג ונקח מגלות קשיא: ריש לקיש אמר הא מני רבי מאיר אפי' בתו נמי וכו' תימא ר' מאיר לוקח ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה ולא והתניא גנב וטבח כשבת גנב וטבח לעבודת כוכבים גנב שור הנסקל וטבחו =משלם תשלומי ארבעה וחמשה דברי רבי מאיר וחכמים פוטריין הא איתמר עלה אמר רבי יעקב א"ר יוחנן ואמרי לה אמר רבי ירמיה אמר ר' שמעון בן לקיש ר' אבין ורבי אילעא וכל חבורתא משמיה דרבי יוחנן אמרי: בטובח על ידי אחר וכי זה חוטא וזה מתחייב אמר רבא אמר רחמנא יטובחו או מכרו ידמה בטובה על ידי אחר אף טביחה על ידי אחר דבי רבי ישמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח =מתקוף לה מר זוטרא מי איכא מידי דאילו עבר איהו לא מיחייב ועביד שליח ומחייב איהו לאו משום דלא מיחייב =אלא משום דקם ליה בדרכה מנייה אי בטובה על ידי אחר מאי מעמיהו דרבנן דפטורי =מאן וחכמים

גלות אם מת אחר שחבטו ב' או שלשה ימים הא אמרינן כמי שאחוז (גיטין ע) ופס' שחטו בו שנים או רוב שנים הרי זה אינו גולה דחיישין שמה הרוח כגלגלו וטעמא דגבי גלות אשכחן מיילי טובא דפטור כגון דרך עלייה דגבי מיתה און חילוק בין דרך עלייה לדרך ירידה הכי נמי גבי גלות בעינן שימות מיד כדכתיב ויפל דרך עלייה לדרך ירידה הכי נמי גבי גלות בעינן שימות מיד כדכתיב ויפל דרך עלייה לדרך ירידה הכי נמי גבי גלות בעינן שימות מיד כדכתיב ויפל דמשכח לה כתיבא דשישא דלא חיישין שמה הרוח כגלגלו כגון שיש התם אי נמי דוקא כשחטו בו רוב שנים חיישין שמה הרוח כגלגלו דכקל הרוח מניק כל כך שיכולין לשמור יפה מכלול רוח לכוון על המכה שום דבר וא"ת היכי מתיקוס קרא בשוגג הא כתיב שנת נקרא רק שבתו יתן וגו' ובשוגג לא מיחייב כדאמרינן כס"פ כיצד הרגל (ביק' טו: ופס') דמריה מפלע תחת פלע לחייב על השוגג כמזיד נזק אבל לא ד' דכריס וי"ל דמשכח לה כהוסף לו רעיה אחת דאמר בהמניח (עס ל): דגולה ואם לא מת חייב ב' דכריס ולא דמי לשאר שוגג או כגון שכנס לתתו של נגר (שלא) כרשות דמוכה התם לרד פפא דשיק ביה גלות וד' דכריס או נפל מן הגג כגון מנייה דחייב ב' דכריס כדאמרי' כסוף כיצד הרגל (שס מ). ומסתברא דאם מת דגולה ועוד דאפשר דהוי שוגג על המיתה ומזיד על החבלה: גנב שור הנסקל וטבחיו משלם תש"בו ד' וכו'. מיתה דתיקשי מהכא לריש לקיש דאמר בפ' מרובה (עס עו: ופס') כל היכא דלמיה כמכירה ליתיה בטביחה והכא שור הנסקל ליתיה כמכירה וי"ל דהתם

קדשים חמירי דליתנהו כלל כמכירה אבל שור הנסקל אם ימכרו לעובד כוכבים אין חופס דמיו ולר"ת שאומר דלן שור הנסקל *נאסר מחיים ינחא: לאו משום דלא מיחייב כו'. אע"ג דהכא אפי' לנאת ידי שמים אינו חייב דדוקא כממון הוא דאמר רבא כשחט את הפועלים (ב"ב טא) ופס' אהני אפרה תורה אפי' נא על אמו דמחייב כנא לנאת ידי שמים אינו חייב דדוקא כממון הוא דאמר רבא כשחט את הפועלים פרט למרשיע עלמא מ"מ ינחא דיון שהיה ראו להחייב אם לא היה מתחייב כנפשו מתחייב כנפשו: ש"ס שלם כיון שאינו מתחייב כנפשו: רבי